

hvad det er, der i Virkeligheden er Aarsag til, at Forholdet er saaledes, som det er, og forinden vi blive enige om at søge at fortrænge den frie Konkurrence som Grundprincip for den økonomiske Produktion. Det er nu min Mening. Jeg har i det Udvalg, der blev nedsat i Fjor om denne Sag, og hvorefter jeg havde den Ære at være Medlem, bestræbt mig for at fremkomme med alt det, jeg var i Stand til at skaffe frem til Belysning af dette Forhold. Både fra Ind- og Udlandet har jeg bestræbt mig for at levere Udvalget Materiale. Jeg har stillet mindre Endringer til Loven, som gik ud paa i Hovedprincippet, at der skulde være Fagmænd til at ordne dette Forhold mellem Mester og Lærling og ikke som nu Dvrighed og Domstole, som ikke have det Kjenndskab til de økonomiske Forhold, som det er ønskeligt, at de, der kommer til at dømme, skulle have, naar de skulle afgjøre det Forhold. Som den ærede sidste Taler sagde, Rettergang er langsom her i Landet, og det er vanskeligt at faae Forholdet bedre, naar vi skulle til Dvrighedens Hjælp; de have ikke paa dette Omraade den nødvendige Kundskab, derfor tror jeg, vi skulle følge Udlandets Exempel paa dette Omraade og gøre, som de have gjort i andre Lande. Vi maa ind paa at etablere Arbejdskamre, som i andre Lande, Arbejderdomstole, der ere valgte af Arbejderne selv efter bestemte, Lovforekrevne Regler, saaledes at det blev Mænd, som havde Kjenndskab til de Sager, hvorom det dreier sig, saaledes at de kunde afgive Kjenndelse i det foreliggende Forhold og afgjøre Tvistsspørgsmaalene.

Jeg har bestræbt mig for at staa mere paa Lærlingenes Side, end det forekommer mig, at Forslaget har gjort det. Det forekommer mig, at de, der ere mest umyndige her i Verden, trænge mest til Bærge gjenneim Lovgivningen og anden Hjælp, som man er i Stand til at yde dem. Som jeg sagde i Fjor ved Lovforslagets Behandling her, ønsker jeg, at Lærlingene faae mere Søndagsfrihed, end Lovforslaget tilfigter, og jeg ønsker, at Læretiden ikke gaar ud over 4 Aar. Jeg er i Virkeligheden ikke enig med det ærede Medlem for Københavns 9de Valgkreds (Chr. Jensen), naar han nylig sagde, at ingen Mænd, som har paataget sig Uddannelsen af en Lærling, kan — selv efter 5 Aars Forløb

— med Visshed sige, at nu kan han ganske rolig lade Lærlingen aflægge Prøven. Den Mand, som har paataget sig Uddannelsen af en Lærling, og som efter 5 Aars Forløb ikke har kunnet bibringe ham saa mange Kundskaber i Faget, at han er i Stand til at aflægge Prøve, bør aldrig betros en Lærling; og jeg siger derfor, at der ikke er nogen Skade i, at det kommer til at staa saaledes, at en saadan Mester bliver kjed af at holde Lærlinge, hvad det ærede Medlem saa meget frygtede for; thi saa vilde vi jo nemlig komme ind paa det, som ogsaa blev omtalt under Behandlingen af Lovforslaget i Fjor, at der blev oprettet Fagskoler til Uddannelse af Lærlinge, og at der fra det Offentliges Side blev ydet Understøttelse til saadanne Mestere, med Hensyn til hvilke man gjennem Underjøgelse ad fagkyndig Vej maatte komme paa det Nene med, at det var Mænd, som sad inde med Evner til i særlig Grad at kunne uddanne Lærlinge, altsaa Mænd, som vare dygtige i Faget. Dem skulde man saa understøtte saaledes, at de bleve i Stand til — mere end Mestrene nu ere i Stand dertil — at ofre sig for Uddannelsen af Lærlinge. Saaledes som Forholdet er nu i den fri Konkurrences Tjeneste, tvinges Lærlingene til at anspænde alle deres Evner til det Yderste for at frembringe det mest Mulige til Fordel for Mesteren. Lærlingene uddannes nu til at blive Specialister. Naar Mestrene under de nuværende Forhold ikke kunne garantere for, at Lærlingene, naar de forlade Læren, kunne, hvad de skulle, saa maa vi høre fra disse Forhold. Det vilde ingen Ulykke være, om Mestrene bleve mere kjede af at antage Lærlinge, end de nu ere. Jeg er overbevist om, at Staten eller i det Hele taget det Offentlige vil lære at forstaa, at Landet ikke kan undvære en dygtig Arbejdsstand, og da kommer ind paa den Betragtning, at det er det Offentliges Pligt at tage sig af Uddannelsen lige saa vel af Haandværkeren som af en hvilken som helst anden Borger, som skal være et nyttigt Medlem af Samfundet. — Det ærede Medlem sagde, at der var enkelte Fag, hvor Mestrene følte sig ligesaa lidt bundne til Drengene som til Svendene, naar den daarligere Tid indtraf. Det vide vi; men det er mest til Skade for Lærlingene. Mesteren klarer sig nok, selv om han undertiden lider